

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Об комой, БМАССР-эй
Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 114 (5785)
ИЮНИЙ
11
СУББОТО
1949 он

Сэн 20 мүнгөн

Улан-Удын „Металлоширпотреб“ завод табанжэлэйнгээ
түсэбые валова продукциин талаар дүүргээ.
Республикын бүхы предприятинууд табанжэлэй түрүү-
шүүлэй зэргэдэ гараха ёһотой.

„Металлоширпотреб“ заводһоо жэшэе абагты!

Дайнай бүлгэй сталинска табан-
жэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүр-
гэхын түлөө бүхы советскэ арад
эрид шангаар тэмсэжэ байна. Энэ
тэмсэл соогуур советскэ хүнүүдэй
зохёон байгуулхы үүсхэл булаг
шэнгээр дэлбэрнэ.

Үйлдбэрийн түсэбые үлүүдэн
дүүргэхэе гадна, бүтээхэн про-
дукцингаа шанарые найжаруул-
хын, өөрын үные химдаруулхын
түлөө, түүхэй эд, түлшэ, энерги
арбилхын түлөө, түсэбһөө гадуур
зөөри суглуулан нөөхын түлөө со-
циалистическэ мүрысөөн үзэгдөө-
гүй ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэрбэ. «Ху-
шэр хүндые дабан гарадаг, шэн
габьяата ажалай бин болоһон га-
зарта, ажалай бүтээсые дээшлүүл-
хэ тухай, талханай, нүүрһэнэй, ту-
мэрэй болон бусад продуктуудай
пүд бүхэниэ ехэдхэе тухай
юрын хүдэлмэришэнэй оролдог
болоһон газарта... коммунистэй эхил-
дэг юм» — гэжэ гушан жэлэй са-
да тээ агуухэ Ленин бэшэ ёһн.

Коммунистическэ общество бай-
гуулаха гэһэн агуухэ зорилго ха-
даа олон миллион юрын хүдэлмэ-
ришэдэ ажалай бүтээсые улам
саашадан дээшлүүлхые эринэ.

Республикын түрүү предприяти-
нууд хүдэлмэришэдэй творческо
мүсхэлые хүгжөөжэ ба урмашуулан
дэмжэжэ, социалистическэ мүры-
сөөнэй түрүүшүүлэй дүй дүршэлые
бүхы хүдэлмэришэдэй шадабари
болгожо, бага бэшэ амжалтанууды
е туйлана.

Бурят-Монголой нотагай про-
мышленностиин Министерствын
«Металлоширпотреб» завод табан-
жэлэйнгээ түсэбые валова продук-
ци гаргалгын талаар республика
дотороо хамаһаа түрүүлэн дүүр-
гэбэ. Заводы станаоноууд ба
хүтэлбэрилгшэд хайшан гэжэ
нимэ амжалта туйлаһан тухайгаа
манай газетын мүнөөдэрэй номе-
роор дамжуулан хөөрөжэ үгэнэ.

Эдэнэр ажал хүдэлмэрээ зүбөөр
эмхидхэнэ, социалистическэ мүры-
сөөнэй дүлые хүсэ ехэтэйгээр ба-
даруулан дээрһэнэ нимэ амжалта
туйлаха.

Гэхэ зуура, нотагай промышлен-
ностиин Министерствын предпри-
тинууд булдааа найнаар хүдэлмэ-
рилнэгүй. Жэшээлхэдэ, тус Минис-
терствын Сүхын арһанай завод,
Кяхтын гуталай фабрика, аймагуудай
промкомбинатууд хараһаа
арада түсэбөө дүүргэдэггүй, тон

ехэ гээгдэлтэйгээр ба гүрэндөө
гарзатайгаар хүдэлмэрилнэ.
Нэгэ Министерствын мэдэлдэ
байһан предприятинууд яахадаа
хоёр ондоогоор: нэгэ зариманин
найнаар, нүгөөдүүлһын — муугаар
хүдэлмэрилнэ? Дурсагдаша Ми-
нистерство болбол предприятинууд
таа даалгабаринуудые үгэхэдөө тэ-
дэний арга болмжонудые харада
абадаггүй, хүсэ шадбаринь, ур-
ган хүгжэхэ аргые муугаар шэн-
жэлдэг, социалистическэ мүрысөө
дэлгэрүүлхэ, арбилалта алмалта
хэхэ, зөөрин эрьсые түргэдхэхэ,
ажалай бүтээсые дээшлүүлхэ гэжэ
мэтые хараһаа алдадаг байна.
Тийхэдэ нотагай промышленностин
нотын зарим предприятинуудай,
илангая аймагуудай промкомби-
надуудай хүтэлбэрилгшэд дотороо
резервнудые элирүүлэн гараха
ба хэрэглэхэ талаар биратай хү-
дэлмэри хэдэггүй байна.

«Металлоширпотреб» заводой
дүй дүршэл дээрһэнэ харахада,
нотагай промышленностин Минис-
терствын предприятинууд булдааа
найнаар хүдэлмэрилжэ шадха бай-
на.

Тус Министерствын хүтэлбэри-
лгшэд, предприятинуудай парти-
йна ба профсоюзна организаци-
нууд болбол «Металлоширпотреб»
заводойхидой түрүү дүй дүршэлые
предприятинуудайнгаа хүдэлмэри-
шэн бүхэнэй шадбари болгохо,
абтаһан уялгануудай дүүрэлтые
хододоо шалгажа байха ёһотой.

Гээгдэжэ ябаһан предприятинууд
хүтэлбэрилгшэ ба цехын началь-
ник, мастер ба хүдэлмэришэн бун-
хын гээгдэлэйнгээ шалтагаанудые
хаража үзөөд, гээгдэлһэн гаража
түрүүшүүлдэ, зэргэдэ орохо бодото
хэмжээ-ябулганууды хараалха ба
бээдүүлхэ уялгатай.

Агуухэ вождэ Сталинда үгэнэн
үгдөө хүрэхын тулада партиин
горкомууд, райкомууд ба айкмоуд,
партийна комитетууд болон эхин
парторганизацинууд болбол соци-
алистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилгэ-
е үндэһөөр найжаруулжа, бүхы
предприятинуудай табанжэлэйнгээ
түсэбые саг болзорһоон урид дүүр-
гэхэ ябадалые хангаха ёһотой.

Тингэбэл гансахан «Металлошир-
потреб» завод бэшэ, мун Бурят-
Монголой бүхы предприятинууд
эрхим найнаар хүдэлмэрилжэ,
гайхамшагта амжалтанууды туй-
лажа шадхал.

Үхибүүдэй зунай амаралта

Зунай сагта үхибүүдэй дунда бээ
махабдые найжаруулха хүдэлмэ-
рийн түсэб РСФСР-эй гээгээрлэй
Министерствээр баталагдаба.
Энэ жэлдэ хургуулиин наһанай
ба хургуулида ябадуй 794.500 үхи-
бүүд зунай харанууды дачануудта,
туристка базануудта ба бээ маха-
бадаа найжаруулха талмайнуудта
үнгэргэхэ болон. Тийхэдэ хэдэн
араад мянган хүгэд пионерскэ ла-
герьнуудта амарха байна.
Хургуулиин үхибүүдэй бээ маха-
бадаа найжаруулха талмайнуудта
13 хүрэтэрхи наһанай, хургуулида
жабадуй үхибүүдэй талмайнуудта
4-өөс 7 хүрэтэрхи наһанай, ту-
ристскэ базануудта 7 жэлэй ба
дунда хургуулинуудай 6—9-лхы
классуудта болон педагогическэ
училищинуудай хоёрдохы — гурба-
дахы курсуудта хурагшад ошохо
болно. Тэндэ абажа ерэхэ болзо-
рын—30 хоног.

Хүүгдэй байшангуудта хүмүү-
жүүлэгдэжэ байһан үхибүүд — 90
үдээрөөр, хүгэдэй салуудта байһан
үхибүүд—75 үдээрөө амаралтын га-
зарнуудта ошохо юм.
РСФСР-эй гээгээрлэй Минис-
терство болбол зунай амаралтын
газарнуудта амаржа байһан үхи-
бүүдэй байра байдалтай гурим жу-
рамые сахихын хойноһоо тон нари-
наар химгадан хаража байхынь
арадай гээгээрлэй органуудые уял-
галһан байгаа. Физическэ хүмүү-
жүүлгы зүбөөр табиха тухай тус-
гаар анхарал хандуулагдана. Тий-
хэдэ походууды, экскурсинууды,
сбэрт агаарта ябажа амаралга ба
спортивно-физикултурна нааданууды
дэжэ байхынь найшаан дур-
дахдаба. Эдир натуралистуудай,
техникуудай ба орон нотаг шэн-
жэлэгшэдэй кружогууд эмхидхэг-
дэхэ байна. (ТАСС).

Колхозой звеньевод эрдэмтэдэй зүблөөн дээрэ элдхэл хэбэ

Наяхан үнгэргэгдэн Армениян
эрдэмтэдэй ба хүдөө ажыхын мэргэ-
жилтэдэй зүблөөн дээрэ Нор-Бая-
ветскэ районий Молотовой нэрэм-
жэтэ колхозой звеньевод С. Кара-
петян элдхэл хэбэ. Нүхэр Кара-
петянда тамхнай үндэр ургаса ху-
раһанайн түлөө Социалистическэ
Ажалай Геройн нэгээрэгэ олгогдон-
хой. Тэрэ хадаа түсэбтэ даалгаба-
рла дүрбэ дахин үлүүдэн дүүргэжэ,
гектар бүрийн 24,6 центнер тамхи
ургуулһан байха юм.
— Манай колхозой ехэнхи газар
хадаа, — гэжэ нүхэр Карапетян
хэлэбэ, — Севан нуурай эрьдэдэ, да-

лайн норууһаа дээшэ 2 мянга ша-
хуу метр үндэртэ байдаг. Туршуын
жэлнүүдтэ ургаса тинмэшые найн
байдаггүй нэн. Гэбшые, үнгрэ-
ршэжэ жэлдэ тэрэ хадаа колхозой
мүнгэн олын ехэнхи хубиэ эзэл-
һэн байна.
Нүхэр Карапетян өөрынгөө зве-
ногой хүдэлмэрийн дүй дүршэл тухай
хөөржэ үгөө. Плантануудые ухалалга,
үрһээ парнигуудта шуулгалтын
болзорые тодорхойлоло, калына ба
фосфорно тэжээл үзгэлые тааруулга
хадаа сезон соо тамхнай хоер ургаса
хуряаха арга боломжо олгоһон байна.

Амжалтая арбидхана

Б. Жамбалов, Ц. Регинев гэг-
шэд адуу ажаалда хүдэлмэрилжөөр
нилээд үншэгэй юм. Тэдэнэр адуу
мори үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбые
жэл бүхэндэ дүүргэдэг. Энээнэй
ашаар «Путь Сталина» колхозой
адуу мори үсхэбэрлэхэ гүрэнэй тү-
сэбэй дүүргэлтын талаар Хорин
аймагай түрүү колхозуудай зэргэдэ
оронхой.
Адуушад Б. Жамбалов, Ц. Ре-
гинев гэгшэд нитын ашаг шэмэтэ
малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй
түсэб тухай парти ба правительствын
нотын танилсаад байхадаа, дээшлүүл-
гдэхэн уялганууды абанхай юм. Тэдэнэр энэ
уялгата амжалтатайгаар бээдүүлжэ
байна. Мүнөө 47 гүүдые түрүүлээд,
түлүүдынь тарганаар түлжүүлжэ
байха юм. Наян үдэрнүүдтэ
шөө 10 гаран гүүд түрэхэн.
Г. Цыжибон.

Малажалай хүдэлмэрилгшэдэй зүблөөнөө

МУХАРШЭБЭР. (Манай корреспондент).
Наяхан партиин Мухаршэбэрэй
айкомой байшан соо аймагай мала-
жалай мэргэжилтэдэй зүблөөн үнгрэ-
бэ. Зүблөөн дээрэ аймагай ветеринар
врачууд, фельдшернууд, зоотехникууд
болон агрономууд суглаара.
«Колхозно ба совхозно нитын ашаг
шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан
жэлэй түсэб ба аймагай малажалай
мэргэжилтэдэй зорилгонууд» тухай
ВКП(б)-гэй айкомой нэгдэхэн секретарь
нүхэр С. И. Митякина элдхэл хэлэбэ.
Нүхэр С. И. Митякина хэлэһэн үгэ
тушаа мэргэжэлтэд Карпниен, Юрченко,
Мижитов ба бусад үгэ хэлэбэд.
Парти, правительствын тогтоолы
найшааха зуураа, 1949 ондо адуу мал
үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбые адуу
морёор—17,1 процент, эбэртэ бодо
малаар—15,6 процент, хони ямаагаар—
23,5 процент, гахайгаар—63 процент
олошооруулха гэжэ шийдхэбэд.
Б. Дымбрылов.

Адуунай үүлтэр найжаруулнабди

—Манай парти ба правительство адуу
моридой үүлтэрые найжаруулха хэрэгтэ
онсо анхарал хандуулна, — гэжэ Мухаршэ-
бэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой
мориной тэварна фермые даагша орден-
то Иларион Ревенский хэлэбэ. — Иймэ-
нээ билдэнэр адуу моринойгоо үүлтэрые
бүри найжаруулха уялга абаабди. Тинн
манай колхозой үүлтэртэ мориные хүсэхэ
найн үүлтэрэй морида республика соомнай
үгы шахуу юм. Тингэбэшые, энэ амжал-
тамнай үшөөл бага гэшээ.
Энэ колхоз нёдондо жэлдэ үүлтэртэ
30 азаргануудые республикын колхозуудта
худалдаһан байгаа. Тийхэдэ энэ жэлдэ
бүри олые худалдажа, үүлтэртэ адуу мориной
фэрмэтэй болохо хэрэгтэнь республикын-
гаа колхозуудта туһалха зорилго табинхай.
Иймэ амжалтанууды яажа туйлаб гэхэдэ,
имагдал адуу моринойгоо харууны зүбөөр
эмхидхэ-

хэн ба адуушад, моришодой харюу-
салгы дээшлүүлһэн байха юм. Мүн тинхэдэ,
үүлтэртэ мориные үсхэбэрлгын шухала
нүхэсэл болохо искусствена аргаар гүүдые
ороондо оруулаха ябадалда онсо анхарал
хандуулна. Энэ гүүдые искусствена аргаар
ороондо орууулха ябадалы дээрэ хурай-
даггүй шахуу. Энэ фермын моринод ба
адуушад 100 гаран гүүдые мүнөө
искуствена аргаар ороондо оруулаад
байна.
Парти ба правительствын тогтоолтой
танилсаад байхадаа энэ фермын адуушад
дээшлүүлгдэхэн уялганууды абанхай
байна. Колхозой эрхим адуушан нүхэр
Будников 33 гүүнһээ 33 унага абаха
уялга абанхай. Мүнөө 20 гаран гүүдэ
түрүүлээд, түлүүдынь тарганаар түлжүүл-
жэ байна.
П. Федотов.

Гүүн бүриһөө—унага

М. Дамбаев адуушаар хүдэлмэрилжөөр
2—3 жэл болоо. Энэ үе соо адуу мори
үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбые үлүүдэн
дүүргэжэ, Закаменай аймагай «Майн 1»
колхозой гэгшүүдэй дунда хүндэтэй
болонхой.
Малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй
түсэб тухай парти ба правительствын
тогтоолтой танилсаад байхадаа, нүхэр
Дамбаев харуулаха байһан 22 гүүдһээ
22 унага абааб гэжэ уялга абанхай.
Энэ уялгата нүхэр Дамбаевай нэрэтэй
түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһан нитын
лабтай. Нёдондо жэлдэ 24 гүүдһээ
24 унага абанхай юм. Тинн энэ жэлдэ
бүри ехэ амжалта туйлахын тулада,
үбэлжэлгы эрхим найнаар үнгрэбөө.
Мүнөө гүү-

дын олоороо түрэхэ, түлүүдһын тобир
тарганаар түлжээ байна.
—Би, адуу моринод ехэ дуратай хүнби.
Ушар нимһээ гүүн бүриһөө унага абажа,
тэдэниэ найн морида болгохын тулада
бүхы хүсээ гаргадаг байба. Адуугаа найн
бэлшээридэ адуулжа таргалуулха хэрэгтэ
онсо анхарала хандуулдагби. Хабарай,
зунай, намарай ба үбэлэй үедэ моринод
адуулхаар бэлшээрингээ газарнууды
хубаарилнаб. Жэшээлхэдэ, зунай үедэ
бэлшээрингээ газары долоон үдэр болоод
лэ хэлгэдэгби. Тинимээ адуун шэнэ
ногоондо түргэн таргалдаг байна,—гэжэ
колхозой эрхим адуушан М. Дамбаев
хөөрэнэ.
Ф. Павлов.

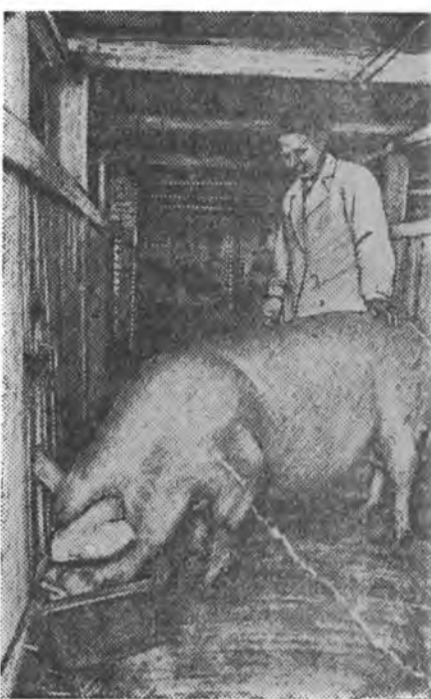
Аймагтаа түрүүлһэн колхоз

Хүтэл-Нуурай шэлые дабаад оро-
ходо Жаргаланта үндэрэй эбэртэ, Удэ
голой хойто эрьдэ Булам гэжэ ариун
найхан нотагта Хорин аймагай Карл
Марксы нэрэмжэтэ томо баян колхоз
байдаг юм. Энэ колхозой правленин
түрүүлгшээр нүхэр Норбөө хүдэлмэрилнэ.
«Колхозой гол ажалынь—малажал юм.
Дайнай урда тээхи 1940 оной байдалые
абаад, 1949 оной январин 1-эй сайдалтай
сасуулан үзэхэдэ, колхозой малажалай
хүгжэлтэ эли тодоор тобйжо харгдана.
Малажын тоо дайнай урда тээхиһээ
нилээд ехээр үлүү гаранхай. Жэшээлхэдэ
адуу моринынь 2 процентээр (энэ тоодо
1942 ондо гүрэндэ тушаһан 108 адуун
оролсонгүй), эбэртэ бодо малынь—70,
хони ямаанинь—220, гахайнь—129 про-
центээр олошороо. Шубуунай фермэ
огтэ үгы байһан аад, бин болоо.
«Колхозно ба совхозно нитын ашаг
шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан
жэлэй түсэб» тухай парти ба правитель-
ствын тогтоолы энэ колхозой малшад
тон ехэ баяртайгаар угтан хүлэжэ,
колхозойнгоо нитын малажалые улам саа-
шан хүгжөөхэ, тоо толгойны олошоруулха
ба ашаг шэмэнь дээшлүүлхэ талаар
социалистическэ уялганууды абаба.
Эдэ уялгануудай ёһоор колхозой нитын
малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые
1949 ондо адуу мориноор 102 процент,
эбэртэ бодо малаар 104, хони ямаагаар
105, гахайгаар 110, шубуудаар 110 про-
цент дүүргэхэ байна.
Колхозой малшад абанхай энэ харюу-
салгата уялгануудта нэрэтэй түрэтэйгөөр
дүүргэхын тулада, түбхын түрүүндэ,
малай тэжээлэй бата бэхэ база бин
болгохо гэһэн

хэдэ хэдэн шухала хэмжээ-ябуулганууды
хараалба. Тэдэниэ нэгэн гээбэл: колхоз
дотороо нэгэ луговодческо звено (звеньевод-
ны нүхэр Аюр Норбөө) байгуулаад, 150
гектар сабшалан даалгажа үгөө. Түрүү
луговод Норбөөвой звено хадаа даажа
абанхай сабшалангайга газар дээрһээ
рекордно дүндэр ургаса хуряажа абаха
уялга абанхай.
Гадна, колхозинууд 500 гектар сабшалангай
газар уналха, 50 гектар сабшалангы
наг шэбхээр үтгэжүүлхэ, 15 гектар үтгэ
бин болгохо, 200 гектар сабшалангай
намаглиц газары хатаха, тусхай мели-
аративна хүдэлмэри ябуулха ба фермнүүдэй
дэргэдэ олон жэлэй залагата ба бовобо
ногоонуды тариха гэхэн уялганууды абаад,
мүнөө бодото хэрэг дээрэн бээдүүлжэ
эхилэнхэй.
Энэ шухала ажалы колхозой түрүү
малшад коммунистууд ба комсомолцууд
ударидана. Тэдэний дунда адуу мориной
фермые даагша нүхэр Д. Дамбаев (колхозой
партийна организациин секретарь), МТФ-е
даагша Дондуков Г., хаалишад Базарова,
Чимитова гэгшэд, малажалай түрүүшүүл
Галсанов, Галсанова, Ванданова, Жамбалов,
Дондуков, Галсанова М., Гыбенов гэгшэд
илангая шалгарна.
Колхозой парторганизациин 15 коммуни-
стуудай 5 хүнинин малажал дээрэ, 7
хүнинин тарьянажал дээрэ, 25 комсомол-
цууд ба рандаа тарьян ба малажал дээрэ
хүдэлмэрилдэг байха юм.
Колхозинуудай дунда нийтэ-политическэ
хүдэлмэрийн найнаар табигдананай ашаар
малшан бүхэн абанхай уялгата шанартайгаар

бүриһөө унага дэжэ, түлүүдһын тобир
тарганаар түлжээ байна.
—Би, адуу моринод ехэ дуратай хүнби.
Ушар нимһээ гүүн бүриһөө унага абажа,
тэдэниэ найн морида болгохын тулада
бүхы хүсээ гаргадаг байба. Адуугаа найн
бэлшээридэ адуулжа таргалуулха хэрэгтэ
онсо анхарала хандуулдагби. Хабарай,
зунай, намарай ба үбэлэй үедэ моринод
адуулхаар бэлшээрингээ газарнууды
хубаарилнаб. Жэшээлхэдэ, зунай үедэ
бэлшээрингээ газары долоон үдэр болоод
лэ хэлгэдэгби. Тинимээ адуун шэнэ
ногоондо түргэн таргалдаг байна,—гэжэ
колхозой эрхим адуушан М. Дамбаев
хөөрэнэ.
Ф. Павлов.

АГУУХЭ ЭХЭ ӨРӨН ДОТОРНАЙ

Московско юбластиин Коломенско рай-
оной «Молодой ударник» колхозой га-
хайшан Е. И. Дашкова 7 өхө гахайһаа
26 портоонхо абаһанайнгаа түлөө, мүн
портоонхо бүхэней амидыг шалтартые 2
тара соо 15,4 килограммада хүрбөөнэй
түлөө Социалистическэ Ажалай Геройн
нэрээрэгдэ шүрлэһэн байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Социалистическэ Ажа-
лай Герой, гахайшан Е. И. Дашкова.
ТАСС-эй фотохропиво.

КАРЕЛО-ФИНСКЭ ССР

Нитын малажалай хүгжэлтэ

Карело-Финскэ ССР-эй Министр
нүүдэй Совет ба КП(б)-гэй ЦК бол-
бол республикын колхозуудай нитын
малажалые хүгжөөлгын гурбан жэлэй
түсэбые дүүргэхэ хэмжээ-ябуулганууд
тухай тогтоол гаргаба.
Республикын хүдөө ажыхын Ми-
нистр нүхэр Анхимов ТАСС-эй кор-
респондентдэ ингэжэ мэдэсэбэ:
—Манай колхозууд мүнөө хүрэтэр
сабшалангай ба бэлшээрин баяр-
лигы дүүрэн ашагладаггүй байһан
юм. Хүдөө ажыхын артельнүүд нэгэ
хоёр фермэтэйнууд байгаа. Мүнөө
үедэ тэдэнэр малажалай ба шубуу-
най хэдэн зуугаад фермнүүды бин
болгожо байна. Ойрын гурбан жэлэй
туршада нитын эбэртэ бодо малай,
хониной болон гахайн тоо толгой
хоёр дахин, шубуунуудай тоо долоо
дахын олошороо юм.
Манай колхозууд жэл соо үнэн
бүриһөө һү наалгын дайнай урда
тээхи дунда заргын хэмжээе 260
литрээр үлүү гаргаһан байна. 1951
ондо үнэн бүриһөө дунда жэшээ-
гээр 2000 литр хаадаг болохо гэжэ
хараалагдаана.

Малажалай материально-техни-
ческэ базанууд үндэһөөрөө хубилга-
дажа эхлээ. Сэбэрлэгч ба мелио-
раци хёһөнэй ашаар сабшалангай ба
бэлшээрин талмай 2000 гекта-
раар ехэ болгогдохо байна. МТС-
үүдһээ гадна, сабшалангай мелиора-
тивна станцинууд хаяар энэ хүдэл-
мэри түрүүшынхэ хэжэ эхилэнхэ.
Бүхы колхозуудта малай тэжээлэй
зүйлүүды тарилгын севообор-
от эмхидхэгдэжэ байна. Корпеллод
тарилгын талмай хоёр хахад дахин,
силос бээдхэлгэ хоёр дахин ехэ
болгохо байна. Модоной заводууд
колхозуудта зориулан нэгэ түхэлэй
силоснэ, башинууды хэжэ байна.
Колхозуудта хэдэн олон зуун фер-
мнүүд баригдажа байна.

ТАДЖИКСКА ССР

Колхозууд өөһэдынгөө зөөрээр хургуулинууды барина

СТАЛИНАБАД. Таджикстанда
шэнэ хургуулинууд баригдажа эхил-
бэ. Олон колхозууд хургуулиин
байшанууды өөһэдынгөө зөөрээр
барина. Сталинабадска районий
Орджоникидзын ба Мэлотовой нэр-
эмжэтэ колхозууд долоон жэлэй
хургуулинууды, Орджоникидзбад-
ска районий Андреевэй ба Каганови-
чын нэрэмжэтэ колхозууд дунда
хургуулинууды бариха байна. Энэ
жэлдэ гансахан Сталинабадска об-
ластыдо эхин, хүсэд бэшэ дунда ба
дунда хургуулинуудай 100-һаа дээш
байшанууд баригдаха юм.
Хургуулинуудай дэргэдхи участо-
гууды ногооруулха ябадалда тон
ехэ анхарал табигдана. 150 мянган
элдэб модонууд таригдаа.

Намжил Балданов.

ВКП(б)-гэй Городской райкомой хоёрдохн пленум

Энэ оной июнийн 7-до ВКП(б)-гэй Городской райкомой хоёрдохн пленум болобо. Тус пленум промышленна предприятинуудай хүдэлмэринэ хайжаруулжа тухай асуудалыг хэлсэн байна. Райкомой секретарь нүхэр Моссоорова энэ асуудалаар элидхэл хээн байха юм.

Элидхэлтэ ба үгэ хэлэн нүхэд промышленна предприятинуудай хүдэлмэринэ байн ба дутагдалтай талуудыг элишлэн харуулжа шадда. Район доторхи промышленна предприятинууд 1948 онойгоо үйлдэрингөө түсэбүүдэ 102,5 процент дүүргэжэ. 1949 оной түрүүшн 4 харын түсэб 112,5 процент дүүргэжэ. 1949 оной 1-дэхи квартал соо 1948 оной 1-дэхи кварталда орходоо 49 процент үлүү эхэ үмүэ бүтээн гаргагдаа. Цайнай урлахн жэлтэй жэшэбэл, 59 процент хэмжээтэй юмэ үлүү эхээр бүтээгдээн байба.

Районной түрүү предприятинууд бүри үндэр показательнуудтайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Модо болсороруулжа завод энэ оной 1-дэхи кварталтайгаар түсэбэ 224 процент дүүргэжэ шадда. Архинг завод, хлебокомбинат, махоржын фабрика, кондитерска фабрика, электромастерской ба бусад баһал хайнаар хүдэлмэрилжэ, үйлдэбэрингөө түсэбүүдэ сэхээр үлүүлэн дүүргэбэ.

Райондохн түрүү предприятинууд эрьсын мүнгэн зөөрин эрьелгыг тургэдхэхэ талаар, эрьсын мүнгэн зөөринэ гамтайгаар гаргашалха талаар бага бэшэ хүдэлмэринүүдэ ябуулаа. Энэ оной 1-дэхи квартал соо тэдэнэй түсэбөө гадуурхи олонзонь 327,5 мянган түхэриг хэмжээтэй болоо. Мүн 650 мянган түхэриг эрьсын мүнгэн зөөринэ гамнан сүлөөлэн байха юм.

Эдэ амжалтанууд юм дээрэй туйлагдаа гэдэл, районной түрүү предприятинуудта партино-политическэ хүдэлмэри хайнаар ябуулагдажа, социалистическэ мурьсөөндэ олонитэй хүдэлмэришэд үргэнөөр хабаадуулагдажа болоһон байда. Түрүү предприятинуудай партиная организацинууд үйлдэрингөө эмхидхэн зохиохи үргэнүүдэ зүбөөр бөлүүжэ шадда.

Гэхэтэй хамта, түрүү предприятинуудай байн показательнуудайн саана, үйлдэбэрингөө түсэбүүдэ дүүргэжин талаар районной хэмжээндэхи дунда процентын саала тээ муугаар хүдэлмэрилдэг олохон предприятинууд халхалагдан байганин тус пленум дээрэ эли тодоор харуулагдаба.

Жэшээлхэд, гүрэнэй нивозавод үйлдэбэрингөө түсэбэе хараһаа

харада дүүргэдэггүй дээрэй, энэ оной түрүүшн 4 харынга түсэбэе минн 79 процент дүүргээн байна. «Труд» гэжэ артель бүри муугаар хүдэлмэрилжэ, квартальна түсэбэе арай гэжэ 61,6 процент дүүргээн байха юм. «Разнопромкооп», «Коопстрой», гэжэ артельнүүд үйлдэбэрингөө түсэбүүдэй дүүргэтые баһал ходо таһалдуулдаг байба.

Гадна, эрьсын мүнгэн зөөрин эрьелгыг тургэдхэлгэ гүрэнэй типог. рафина, тонойно базада, ремонтно-аккумуляторна станцида тон муугаар ябуулагдажа. «Красный восток», «Победа» гэжэ артельнүүдэй бүтээн гаргаһан эд бараануудайн шанар үшөөл хангалтагуй байһан зандаа. Материалууд ба тухэй эцэе гамнан химгадаха ябадал нивозавод ба «Разнопромкооп» артельдэ муугаар ябуулагдахага гадна, эндэ шухала материалнуудыг үрһэншые ушар би.

Районной зарим предприятинууд дээрэ социалистическэ мурьсөөн үшөөл хангалтагуйгөөр дэлгэрлэжэ байна. Социалистическэ мурьсөөе тэлгэрүүлжэ ябадалдахн томоохон дутагдалнуудай нэгэнийн гэдэл, мурьсөөн хадаа олонитын шанартай боложо үшөөл шаддагуй байганин халагтай.

Эдэ дутуу дунда зүйлнүүд юм дээрэй гарааб гэхэдэ, партино-политическэ хүдэлмэри зарим предприятинууд дээрэ хангалтагуйгөөр ябуулагдажа, стахановцуудай түрүү дүй дүршэл олонитэй хүдэлмэришэдэй шалабари боложо хүсэд шаддагуй байна. Партиная эхин организацинууд, партино райком хадаа промышленна предприятинуудай хүдэлмэринэ хангалтагуйгөөр хүтэлбэрилдэг байха юм.

Эдэ дутагдалнууд пленум дээрэ тон шангаар шүүмжэлэгдэбэ. Хамта 10 хүн үгэ хэлэбэ. Үгэ хэлэгшэд промышленна предприятинуудай хүдэлмэринэ эрид хайжаруулжа, зарим предприятинуудай гээгдэнги ябадалыг ойрын саг соо усадхаха, үйлдэбэрингөө түсэбүүдэ 1949 оной ноябрин 7 хүрэтэр сүм дүүргэхэ, социалистическэ мурьсөөе тон үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эрьсын мүнгэнэй эрьелгыг тургэдхэхэ, партиная политическэ хүдэлмэринэ хэзэ хэзээнэйхнээ хайнаар ябуулжа гэжэ хэлэбэд.

ВКП(б)-гэй Обкомой промышленна таһагыг даагша нүхэр Логушкин үгэ хэлжэ, шухала заабаринуудыг үгэбэ. Пленум хадаа зохио тодорхой тогтоолыг баталан абаа. Мүн эмхидхэлэй асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэгээр пленум өрынгөө хүдэлмэринэ дүүргэбэ.

Эдэбхитэй элидхэлшэд

ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой лекторнүүд болон элидхэлшэдэй группанууд 30 хүнүүдхэй бүридэнэ. Тэдэнэй олонхын партиная, советскэ эдэбхитэд ба интеллигентнэр болон. Тийн тэдэнэр ажалшадай урда саг үргэлжэ элдэб темэнүүдээр лекци болон элидхэлнүүдэе хэдэг байна.

Энэ, жэлэй үнгэрхэн табан харын туршда тэдэнэр болбол большевизмын теоринэ ба ВКП(б)-гэй түүхын хурянгы курсыг шудалагшадта зориулан 30 гаран лекцинуудыг уншаһан байна. Тэдэ лекцинуудтэ 1912 хүнүүд хабаадаа.

Мүн элидхэлшэдэй группанууд гороной ажалшадта ба колхознигуудта зориулан энэ жэлэй туршда 274 лекци, элидхэлнүүдэе хэбэ. Аймагай ажалшад хадаа уласхоорондын байдал тухай, мүнгэнэй эрьсые тургэдхэхэ тухай, марксизм-ленинзмын теори тухай, Большевиктэ парти — советскэ арадай эмхидхэхы хүсэн гэһэн ба бусад темэнүүдээр лекци болон элидхэлнүүдэе шагнаа. Эдэ лекци ба элидхэлнүүдэе хэхэдэ горсоветдэй түрүүлэгшэ нүхэр Большаков, ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист Петров, ВКП(б)-гэй айкомой инструктор Базылевич, долоон жэлэй хургуулин директор Атутов ба бусад эдэбхитэйгээр хабаадаа. Тэдэнэр мүнөө шэнэ лекци болон элидхэлнүүдэе бэлдэхэжэ байна.

А. Чуянов.

«Б.-М. Үнэн» газетин бэшэһэнэй хүүлээр

Энэ — ёһотой жулик бэшэ гү?

«Бурят-Монголой Үнэн» газетин энэ оной февралын 3-ай номерто «Энэ — ёһотой жулик бэшэ гү?» гэһэн гаршадтай статья толилогдон байгаа. Тэрэ статья соо Зэдэн аймагай Петропавловкын сельпоной продавец Вершинин Михаил гэгшын 1 түхэриг 80 мүнгэнэй «Прибой» папирсые 2 түхэриг 50 мүнгөөр худалдадаг, наймаа хэхэдэ танилыг хараха гэжэ мэтэн ябадал гаргадаг гэжэ хэлэгдэн юм.

— Статья соо дурсагдаһан баримтанууд тодоржо, хэмжээ абтаа. Продавец байһан М. Вершинин хүдэлмэриһөө сүлөөлөгдөө, — гэжэ Зэдэн аймпотребсоюзай правленийн түрүүлэгшэ нүхэр Фролов манай редакцида мэдээсээн.

ИВОЛГЫН АЙМАГТА

НААЛИШАДАЙ АМЖАЛТА

Каленовско сельсоветдэй Лениной нэрэмжэтэ колхозой наалишадай социалистическэ мурьсөөндэ наалишан Анастасия Ермеевна Овчинникова турүү хуури ээлбэ. Энэ хадаа даажа байһан 13 үнэдхэ 13 тугал абаад, жорлоготуйгөөр тэйнжэһэн, наажа байһан үнэдхэ 4 харын турша соо 7177 литр гэхэ гү, үнэм бүхэнһөө 552 литр үү нааһан байха юм.

Тэрэшлэн наалишад П. Кривокова, М. Казин, Е. Овчинникова гэгшэд үнэм бүхэнһөө 515 литр үү наажа, эрхим амжалтануудыг туйлаа.

НАРАЙЛГЫН ГЭР

17 партсэздын нэрэмжэтэ колхоз эхэнэрэй нарайлгын гэр нээбэ. Колхозной правлени тус байшанаа ехэ хайнаар түхээрэ.

Хаяхан колхозой гшүүн нүхэр Руфима Сергеева энэ гэртэ ержэ, медицинскэ харуулаха доро нарайлан байна.

Урлан тус колхозой эхэнэрүүд Улан-Удэ город ошожо нарайлдаг байгаа наа, мүнөө колхоз дээрэ нарайлаха ба медицинскэ туһаламжа абаха аргатай болобо.

ҮНДЭР БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАНА

Иволга тосхондохн эдэе хоолой комбинат шэнэдхэн заабарилдажа байна. Нүхэр П. Дюможинский комбинатай барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ зуураа, үдэр бүхэндэ даалгабаряа 200—250 процент дүүргэжэ, ажалай эрхим жэшээ харуулна. Тэрэнэй хэһэн ажал ходоодо эрхим шанартайгаар дүүргэдхэн байдаг.

Мүн стахановцууд нүхэд М. Бойко, М. Зубакина, Е. Антонова ба бусад үндэр бүтээсэтэйгээр ажалланад.

КОЛХОЗОЙ БАРИЛГАНУУД

«XVII партсэзд» колхозой гшүүд колхознойгоо центрыг болбосон түхэлтэй болгохын тулөө эхэнэр оролдогто гаргана. Энэ жэлдэ тус колхоз электростанци бариха, ашгаллага оруулан ба пилорама, тээрмэ хүдэлмэрилжэ байха юм. Мүн механическа мастерскойн барилга дүүргүүтэй байна.

ТҮРҮҮ КОЛХОЗДО ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ

Гурульын сомоной «Майн I» колхозой малшад малайнга үсгэжэлтыг амжалтагатайгаар үнэгэрөөд, түд абалгыг эрхим бэлдхэлтэйгээр утгаба. Тэдэнэр аймагай малшад хуорондохн социалистическэ мурьсөөндэ түрүү хуури ээлжэ, аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг абаһан байна.

А. Нагаслаев.

Хургуулинуудта экзамен амжалтагатайгаар үнэгэрөгдөжэ байна. ЗУВАГ ДЭЭРЭ: Мухаршөбөрэй аймагай Сууштын долоон жэлэй хургуулин долоодохи классай хурагшад — комсомоленүүд Михаил Алексеев, Билба Чингатов гэгшэд физикээр экзаменда бэлдэхэжэ байна.

М. Мининский фото.

Түрүү багшанарой амжалтанууд

Июнийн 7-до Хэжэнгын аймагай хургуулинуудай түрүү багшанарта орденууд ба медальнууд барюулагдаба. СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй нэрлэжэ БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. И. Чувьуров багшанарта орденууд ба медальнуудыг барюулжа зуураа, багшанарыг халуунаар амаршалаа.

Республикын габыата багша Ж. Дугаровада Лениной ордон барюулагдаба. Нүхэр Дугаровагай заажа байһан Хэжэнгын дунда хургуулин 1-дэхи классай хурагшад бултадаа хайн ба эрхим хайн сэг.

Вэлтэнүүдэе абажа, удаахи класста оруулагдаба. Доодо-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэй эхин хургуулине дагша Ц. Токтохоевто «Ажалай шэн габыагай тулөө» медаль барюулагдаба. Энэ хургуулин бүхы хурагшад буралсалдаа хайн амжалтануудыг туйлаа, удаахи класстаа булта оруулагдаба.

Гадна, багшанар Сыксовая, Боянова ба бусад Советскэ Союзай медальнуудаар шагнагдаба. Эдэ багшанарай заадаг классуудай хурагшад буралсалдаа хэжэе мүн амжалтануудтайгаар дүүргэбэ.

Н. Намсарев.

Арсалан ЖАМБАЛОН

Баяр хүргэн амаршалнабди

Правительствена дээдэ шагналыг хүртэн багшанарта зориулагдажа

Хонгор урихан үглөөгүүр Хоёр хурагшад яруугаар хургуули тээшэ алхалдан, Иониноо хэлсэжэ ябаад энэ: —Багшанар ордон абаад, Бидэ радногоор дуулаабди. —Тингэ аал? Нээрэ гү? Түргэлээ, амаршаллабди... Эдэ хүүгэдэй хөөрдөөн Эдир багшанар яһаһем, Эжэл хургуули, нүхэднем, Эхэнэргэн багшанар хануулба... Үглөө эртүүрхэ хургуулидаа Урдилдэн шамдуу ошохоодо, Уужам хонорхон класстаа Урматой доруон орохоодо, Эжэл нүхэдтээ партидаа Эбэй зэргэлэн хуухадаа Золтой хүүхүүнүүд ябаабди, Зоригор түгэс байгаабди. Багшын заһан бүгдэе Баран хайнаар ойлгохоодо, «Хэн хэлэхэб?» гэхэдэнэ Гараа үргэн байхадаа, Үнэн бүхы юмээрээ Үндэр сэгнэлтэ абахадаа Сэдхэлээ ханан тогтоогуй, Сэхэ урагшаал шамдаабди.

Тэрэнэй ашаар мүнөөдөр Тэмсэд, ажалда түрүүлэбди, Илагдшагуй бэхи, хүдэр Инаг ороноо мандуулаабди. Үндэр уулыг нүхэлжэ, Үүдэ—тоннель гарганабди. Газарай нуруу тэгшлэжэ, Город, завод бодхообди. Талы ойгоор бүлэжэ, Таряагаа ганһа албарнабди. Буртаг намаг хатаажа, Баян ургаса абанабди. Хургуули, багша, комсомолнай хурагшад бидэнэ хүмүүжүүлэ, Хүсэтэ орон, партинай Коммунизм тээшэ хүтэлнэ. Эдир найман наһандамнай Эрдэмэй зүргэ олоһон, Эрхим хүндэтэ багшанарай, Эхэ эсэгэдэл дүтээн та. Багшанарай, Тандаа мүнөөдөр Баяр хүргэн амаршалнабди. Танайгаа хургаал заабараар Толото замаа хунганабди. Үшөөл олон жэлүүдтэ Үнэн сэхээр ажаллабди. Урган яһан хүүгэдтэ Уужам замын нээлсэгтэ.

Критикэ ба библиографи

А. С. ПУШКИНАЙ ЗОХЁОЛНУУД БУРЯТ-МОНГОЛ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ

Оломиллионно советскэ арад гүнэхэ удхашанартай, национална хайндэрөө үнгэрэгжэ байна. Энэ хайндэр — ородой агууехэ поэт Александр Сергеевич Пушкинай түрэнһөө хойшо 150 жэлэй гүжэһэн ой мун. Агууехэ поэдэй «ганидаагүй, залуу үетэн» манай советскэ хүнүүд «мунхаг харанхыг» үгэ хээд, «мүнхэ нара» мандуулжа, газар дэлхэйн шэмэг, хүнтүрэлтэй эрхим дээжин дунал, өөрингөө «поэдэй үнэншэ шулыг» туг дээрэ бэшэжэ, мүнөөдөр энэ хайндэрыг үнгэрэгжэ байна.

«Агуу Русийн дайдаар хураг суунын тархал, Али бүхы хэлэн дээрэ алдар нэрэм дурдалхал...» гэһэн мүнхэ наһатай үгэнүүдэй гэршэнэр болохо бидэнэр мүнөө «уймар мууларһаа айнгуй, ямба зэргэ банантэй» ябанан гайхамшагта хүнэй сууе алдаршуулжа, үшөө үшөө дахин хүндэлэн үргэжэ байнабди.

Советскэ арад! Советскэ Союзай газарыг эдлэжэ байһан бүхы аялууд агууехэ ород арад түрүүтэйгээр нэгэдэмэл бүлэ болон жагсаа. Советскэ арад — энэ хүндэтэ нэрыг манай орондой арад бүхэн, ямарынэ аһанай байбашы, хүндэтэйгөөр өөртөө дааж абаа.

Мүнөө бүхы орон дотор үргэн эхээр хайндэрлэгдэжэ байгаа алдарта ой хадаа Советскэ Союзай элдэб национальностнуудай арадуд агууехэ ород арадаа, тэрэ

нэй гайхамшагта мүнхэ хүүбүүдэ хэды эхээр инагладаг, хүндэлдэг байһынь үшөө дахин харуулаа. Тээд, тиймэше байгаагүйдөө арганыгүй! Урдын хаанта Россияда зоболон гасалан эдлэжэ, богоолой байдалтай байһан дарлагданги арадуд большевиктэ партинын хүтэлбэрээр, ород арадай туһаламжаар өөрингөө мунхаг байдалһаа сүлөөрэн, зол жаргалай үүдэ үргэнөөр дэлжэ, коммунизмын замда ороод, хүсэтэйгөөр урагшаа дабшажа ябаа. Материальная культурын урагшатай хамта, ухаан болодой, сэдхэл бэлгэйгэй культура ургана. Хэдэн олон арадууд өөрын литературатай, өөрын искусствотай болоо. Эдэнэй формонь национальна, уд-

хань гүнзгы социалистическэ шанартай.

Бурят-монгол арад оройнойгоо бусад олон арадуудтай хамта өөрингөө культурын гайхамшагта илалта туйлаа. Урдань ном бэшэггүй, харанхы барга байһан малша таряша бурядууд өөрингөө ном бэшэгтэй ба соёл культурын бүхы хайбаринуудтай болоо. Энэ хадаа ленинско-сталинска национальна политикын түхэтэ илалтануудай үр ашын нэгэн болоо.

Манай арадай культурина бадалтын толомото гэршэнүүд гэхэдэ, бурят-монгол хэлэн дээрэ агууехэ багшанар Маркс, Энгельс, Ленин, Сталиной мүнхэ зохёолнууд оршуулагдажа, хэдэн мянгаад хэсэгээр ородой классигуудай, советскэ уранзохёоллодой зохёолнууд хэблэгдэнэ. Ородой гайхамшагта культурын нүлөө доро хуяган бадаржа байгаа бурят-монгол литературын зохёолнууд жэлшэ жэлдэ олоһорно.

Тингэжэ, бурят-монгол арад дэлхэйн ухаан бэлгэйг эрхим дээжэ нүүдтэй өөрингөө түрэл хэлэн дээрэ танилсаба.

Арадай агууехэ поэдэй түрэнһөө хойшо 150 жэлэйн ойдо зориулагдаһан, Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэлээр хэблэгдэн гаргагдаһан А. С. Пушкинай «Шэлэгдэмэл зохёолнууд» манай арадыг ород арадай культурын эрхим хайхан баялгитай саашадан танилсуулжа хэрэгтэ туйлай эхэ үүргэ дүүргэхэ байна.

*) А. С. Пушкин. «Шэлэгдэмэл зохёолнууд». Бурягана. 1949 он. 124 хуудалтай. Сэньһэн 6 тух. 50 мүнхэ.

«Шэлэгдэмэл зохёолнууд» соо «13 шүлэгүүд, поэмнүүд «Полтава» ба «Дээрмэшэ, ахадүүнэр», «Белкиной повестьнуудһаа» отрывогууд ба «Пушкин — ородой агууехэ национальна поэт» гэһэн Цэдэн Галсановой статья толилогдон байна. А. С. Пушкинай зохёолнуудыг оршуулгада бурят-монголой поэдүүд Ц. Галсанов, Ч. Цыдендамбаев, Д. Малдасон, залуу уранзохёолшод Б. Мунгонов, А. Жамбалон ба бусад хабадалсаһан байха юм.

Манай ханахада, Бурмонгиз ба уранзохёоллодой Союз энэ ном гаргахандаа, тон харюусалгатайгаар хандаһан байна. Агууехэ поэдэй зохёолнуудай оршуулгануудыг уншахада, уран хайханайн шэмэг, удхын баялгит дүрэн харуулагдаһанын элитэ болоо.

А. С. Пушкинай гэгээн бэлгит, уран хайханайн булаг шэнги баялгит «Гараар бэшэ, урлар памятник өөртөө бодхоогобд» гэһэн шүлэгөөр харуулагдажа, энэ ном соо эхилнэ. Поэт Цэдэн Галсанов энэ гайхамшагта шүлэг оршуулхадаа, «уран дуунай» агууехэ мастерай шүлэгэй удхын дүүрэн харуулхатай хамта, оригинальн үгэ зөөлөн ба уран найруулгыг бурят-монголой шүлэг зохёолгын гол стильтэй шадамараар тааралдуулан байна.

«Үгэ, үхэн барагдахагүйб — оюун сэдхэлдэн Үнэнэн тоброг хүүрһэмни үлүү нийлхал, —

Алтан дэлхэйн үргэндэ гансаханшыг шүлэгшын Амьда үлэтэр суутай байхэб. — Пушкинай баялгит үгэ хэлэнэй, тэрэнэй мүнхэ ухаанай солонг эдэ үгэнүүдтэ юунһэше илүүгээр тодорно. — «Чаадаевта», «Сибирь тээшэ» «Духарайн дуун» гэһэн шүлэгүүдэ мүн поэт Цэдэн Галсанов оршуулаа. Эдэ зохёолнуудыг манай

бурят-монгол уншагшад уншахадаа, агууехэ поэдэй уранхайханай үндэр шадбаринь оригиналдан уншаһанһаа дутахагүйгөөр ойлгожо баярлаха байна.

Поэт Ч. Цыдендамбаев «Полтава» поэмэ оршуулжа, ородой эрхим классическа зохёолнуудыг өөрингөө арада түрэлхи хэлэн дээрэ уншаха аргынь олгоо. Энэ оршуулга хадаа Ч. Цыдендамбаевай үгэ хэлэнэй баян, шүлэг зохёолгын хайн шадбаритай байһынь ишөө дахин гэршэлнэ. Манай ханамжаар, поэмын хоёрдохн дуунай удхын, уранхайханайн шанар үлэмжэ хүсэдөөр ба зохидоор харуулагдаһан байна.

А. С. Пушкинай зохёолнуудыг оршуулгада хабадалсаһан залуу поэдүүд Барадий Мунгонов ба Арсалан Жамбалон гэгшэдэй нилээд ургалтыг тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Агууехэ поэдэй гайхамшагта зохёолнуудыг оршуулан, тэрэнэй уранхайханай шадбаринэ шудалан абажа эхилэһэнэ эдэ залуу уранзохёоллодой ургалтада тон ехэ аша туһа хүргэхэ байна. Тиймэхэ улам саашаа энэ талаар үшөө гүнзэгыгөөр хидлэмэрильхынь эдэ нүхэдтэ хүсэхэ байнабди.

Агууехэ пролетарска уранзохёолшо М. Горькин эсэн мэргэнээр хэлэһэн ёһоор, Пушкин болбол манай бүхы эхи захын эгээн эжин мүн. Пушкин ородой литературын бүхы жанруудта гайхамшаг эхи татаһанын элитэ. Асар ехэ Пушкинай барагдашагүй хэшэ бэлгынэ поэзидшы, прозодшы, драматургидшы, публицистикэдшы тон тодо хонор, яларма элитээр харуулагдаһан байна.

«Шэлэгдэмэл зохёолнуудай» редакторнууд энэн соогоо А. С. Пушкинай прозыг «Белкиной повестьнуудһаа» отрывогуудаар харуулжа гэжэ бодобон байна. Энэн эхэ хайшаалтай, В. Галданов ба

Б. Санжиной оршуултанууд байа шаһараараа хангалттай гэжэ хананабди.

Тэрэнһээ гадна тусхай хэблэлээр урдань «Капитанай басаган», мүнөө «Дубровский» гэһэн прозаическа зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ гаргагдаһаныг хараада абахада, А. С. Пушкинай поэзи ба прозон али нэгэн зэргээр манай уншагшадта танил болоһон байна.

Зүгөөр, агууехэ поэдэй ажабайдал ба творчество тушаа, манай бурят-монголой литературатада тэрэнэй түхэтэ нүлөө тушаа манай эндэ даншыг бага бэшэгдэһэн байна. «Шэлэгдэмэл зохёолнууд» түгээсэлдэ толилогдон Ц. Галсановой «Пушкин — ородой агууехэ» национальна поэт» гэһэн статья энэ хэлэгдэн тушаа нэгэ заахан алхам хэгдэбэ гэжэ харуулна. Тингэбди, А. С. Пушкинай аймагтар эхэ гүн гүнзэгы ажабайдал, творчество, тэрэнэй бүхэдэлхэйн-түхэтэ удхашанар, манай гайхамшагта хайхан, коммунизм тээшэ зорижо ябанан үедэ Пушкинай удхашанар тухай нэгэхэн бишыхан статья соо хуу баранинь хэлэхэ гэшэ тон аргагүй байна.

Тингэжэ А. С. Пушкинай «Шэлэгдэмэл зохёолнуудай» хэблэгдэн гаралыг халуунаар хайшаахатаа хамта, олон үргэн уншагшадтай нэрлэжэ манай хэблэлдэ, манай уранзохёоллодо: —Пушкинай зохёолнуудыг бидэн дэ олоор гэгжэ байгит, хайнаар оршуулгит, баян хайхан бэлгит хэ шэлэһын олоной дунда үргэнээр ойлгуулан тараагит, — гэжэ хандаа. Пушкинай зохёолнууд бидэнэй илалтата дэлбэлдэл туһална. Пушкинай нарата оптимизм, харуу хайхан байдалда этигэлтэ советскэ хүнүүдэй агууехэ зохёон байгуулгын ажалда зориг баруулаха, урма хүсэл эршэдүүдэй даххаана.

Ц. Очиров.

ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

Улан-Удын „Металлоширпотреб“ завод табанжэлэйнгээ түсэбые валова продукциин талаар республика дотороо хамагнаа урид дүүргэбэ

★ ★

★

★ ★ ★

Хэлэнэн үгэдөө хүрөөбди

Заводой директор В. Н. Ветровой хөөрэнһөө

Табанжэлые дүрбэн жэлдэ гэдэ Ленинградийдай уржалай бүхыи соомнай суурятан соностолоо хойшо манай «Металлоширпотреб» заводой коллектив табанжэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэлдэ үргэхын түлөө эрид шангаар тэмцэ ороо юм.

Удэр ерэхэ бүри завод дотор ставооцуудай тоо олошоржо, хүдэлмэришэдэй үүсхэл оролдолго ехэдэ өхилээ нэн. Эсэсэй эсэстэ завод дотор түсэбөө дүүргэдэггүй хүн цгын олоон юм.

1949 оной эхээр болоһон республикын промышленностин ба транспорттын түрүүшүүдэй болон хүтэлбэлгшэдэй зүблөөн дээрэ манай коллективийхид табанжэлэйнгээ түсэбые нэгэ жэл хахадаар уридшан дүүргэбди гэжэ үгээс үгөөд, дээр Сталинда эльгэһэн бэшгэттэшаа табилсажа, үгэ хэрэг хоёрнай гасахагуйл гэжэ агуухэ эвжэбэ найдуулһан байгаабди.

Советскэ хүнүүд хэлэнэн үгэдөөн байдагыны мэдээжэ. Юуб гэдэ, социалистическэ уялга абалд тэрэ уялгала дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэн байсатайгаар дэлгэрүүлжэ, мэргэжэл шадабаринь үргэхэ ябадалда манай заводой партийна ба комсомольско организацинууд, профсоюзна завком тон ехэ үүргэ дүүргэһэн байна.

Заводой цех бүхэндэ стахановска хүрүүлдэ нээгдэһэн хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшлүүлхэ кружогууд хүдэлмэрилһэн байха юм. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд хадаа заводойнгоо бүхы хүдэлмэришэдые стахановцууд болгохо нүхэсэл мүн.

Манай завод арад зондо шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые бүтээдэг юм. Мүнөө коммунистическэ общество байгуулжа байһан хүнүүдтэ эрхим шанартай эд хэрэгсэл бүтээжэ үгэхэ гэдэн парти ба правительствын эрилтые хангаха гэжэ бидэнэрэй хүндэтэй ба харюусалгагай уялга гэжэ заводой хүдэлмэришэд һайн мэдэдэг.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

—Советскэ арадай эрилтые тоогойше, мүн шанарайше талаар хангахабди. Туйлаһан амжалтагаа улам арбидхаабди, — гэжэ заводой хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

Партийна нүлөөн

Ажал хүдэлмэришэдые, дайн байлдаандаше, ажаһуудалдаше партийна нүлөөн тон хүсэтэй.

Манай «Металлоширпотреб» заводой коммунистууд энээнине һайн мэдэнэ. Ушар нимэһээ завод дээрэ үнгэргэгдэдэг ехэше, багаше хэмжээ-ябуулганууд коммунистуудгүйгөөр үнгэрдэггүй юм. Тэдэнэр заводой бүхы хэрэгүүдтэ хабаадалсадаг, заводой бүхы хүдэлмэришэдые ажалай габыада зоригжуулдаг байна.

Бүхы партийно-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхалаа манай коммунистууд нэгэн зорилготой—үйлэдбэрийн түсэбые дүүргэхын түлөө, продукциин шанары дээшлүүлхын түлөө, ажалай бүтээсые ехэдэхын ба үйлэдбэри дээрэ түрүү техникые нэбтэрүүлхын түлөө тэмсэлтэй холболдуулна.

Табанжэлые болзорһоон урид дүүргэхын түлөө эрид шанга тэмсэл соогуур мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд дутагдаба. Тинхэдэнэ техникые шудалһан каднууд бүгэдые шийдхэнэ гэдэн нүхэр Сталиная заабарине тон һайнаар ойлгожо байһан манай коммунистууд залуушуулые үйлэдбэрийн техникэдэ һургажа эхилһэн юм.

Сталинска шангай лауреат Александр Чутких гэгшын үүсхэлээр эрхим шанарай бригадын нэрэ зэргэ олохын түлөө мүрысөөн орон доторнай дэлгэрбэ. Энэ үүсхэлые манай заводыхид халуунаар дэмжээ. Мүнөө Бурчевский, Алсаева болон бусадэй бригаданууд эрхим шанарай бригаданууд болонхой.

Туйлаһан амжалтаараа ханаагаа амаржа болохогүй, түрүүшын амжалта хадаа илалта туйлаха түлхэс мүн болоно гэһэн агуухэ Сталинска заабарине бидэнэр мартангүйбди.

П. В. Дымарев, экин парторганизациин секретарь.

Рационализаторнууд

Табанжэлэйнгээ түсэбые сэг болзорһоон урид дүүргэхэ ябадалда заводой рационализаторнууд бага бэшэ юумэ хээ. Гансахан энэ жэлэй эхилһэнээ хойшо 15 рационализаторска дурдхалууд орос.

Эдэнэй 10 дурдхалын 100 мянган түхэригэй арбилалта заводто үгөө.

Механическа цехын начальни Николай Владимирович Исаев, шэрэн шудхалгын цехын начальни Алексей Дмитриевич Минин ба бусад заводой эрхим рационализаторнууд мүн болоно. Эдэнэрэй үүсхэлээр ба дурдхалаар модо хөрөөдэдэг шэнэ янзын рама үйлэдбэрилдэг болообди. Энэ рама хадаа тон сомор, бүтээс ехэтэй байха юм.

Амжалта туйлаха тутам манай хүнүүдэй зохёохы түсхэл оролдолго улам ехэдэнэ.

К. С. Григорьев, инженер.

Шадабаринуудаа дэлгэжэ шадаад байхадань...

Манай республикын нотагай промышленностин Министерствын «Металлоширпотреб» завод дүрбэн жэлдэ табанжэлэй түсэбые валова продукци бүтээн гаргалгын талаар дүүргэбэ гэдэн мэдээсэл дайнай һүүлэй агуухэ байгуулалтада хабаадалсажа байһан хүн бүхэ, нэй зосоо омогорхол түрүүлбэ.

Энэ үедэ, социалистическэ мүрысөөн болбол советскэ общественн хүтжэхэ гүн ехэ ба барагдашагүй булаг мүн гэжэ Владимир Ильич Ленинэй хэлэдэг байһанин хаматнаа түрүүн ханагдана. «Социализм хадаа мүрысөөе залираадаггүй байхаа гадна, харин мүрысөөе үнэхөөр үргэнөөр, үнэхөөр олонитын хэмжээтэйгээр дэлгэрүүлхэ, өөрыгөө харуулжа шадаха, өөрынгөө шадабаринууды дэлгэжэ шадаха, өөрынгөө бэлигүүдые бадаруулжа шадаха нимэ ажал хүдэлмэрилдэ ажалшан арадай бодото олонхиюе оруулаха арга боломжые анха түрүүн олгоһон байна, теэд бэлиг шадабаринууд арад зоной дунда захиагүй булаг мэтэ элбэг байдаг, гэдэниие хэдэн мянга, миллионуорн капитализм дүгэжэ, даража, боожо байһан юм» (Ленин).

Манай алдарта большевистскэ парти болбол социалистическэ мүрысөөн тухай ленинскэ идеянууды бодото дээрэн бэелүүлжэ, шэнэ обществен байгуулха хүсэн түгэс советскэ метод болгоһон байна. Энэ методэй ашаар манай советскэ хүнүүд социализм байгуулан, харгы дээрэ тохёолдоһон ямаршые хатуу шанга бэрхшээлнүүдые дабажа гаралһан, дайн сэрэгтэ, ажалай фронт дээрэ илажа гараһан байна. Тэдэнэр энэ методэй ашаар байгаа аяна шэнэдхэнэ, арад зонойнгоо ажана һайхан байдалые улам улам һайжаруулна, ажал хүдэлмэри дээрэ амжалта илалтанууды туйлана, асари ехэ уг зорилго—коммунизм тээшэ алхаса ехэтэйгээр дабиһана.

Энээнине Улан-Удын «Металлоширпотреб» заводойхидой амжалта гэршэлжэ үгэнэ. —Табанжэлэй түсэбэй баталагдаад байхада манай заводой хүдэлмэришэд «мүрысөөгүйгөөр амжалта туйлагдахагүй» гэдэ мэдүүлһэн юм, — гэжэ заводой профкомой түрүүлшэ нүхэр К. Н. Левша хөөрэнэ. —Мүнөө манай заводой олонхи хүдэлмэришэд стахановцууд болонхой. Завод дээрэ түсэбөө дүүргэдэггүй нэгэшые хүдэлмэришэн байхагүй, эгээн «гээгдэжэ» ябаһан хүн гэхэдэ, харынгаа түсэб 104 проценттэ доошо оруулдаггүй залуу хүдэлмэришэн нүхэр Иваницкая мүн болоно.

—Иймэ гээгдэгшэд танай заводто олон гү, — гэжэ асуухада, нүхэр Левша ингэжэ харюусана. —Арбаад тойрон. Энэнь зүб байба. Хэрбээ заводой бүхы хэмжээн дээрэхи ажалай бүтээсын дээшлэлтые хаража үзэбэл нимэ байна: 1946 ондо—19,7 процент, 1947 ондо—21,6 процент, 1948 ондо—24,1 процент, тинхэдэ энэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ширар шудхалгын цехын мастер нүхэр Бочкин комсомольско-залуушуулай бригадануудай бригадирнууд нүхэр Алсаева, Агатов галдэтэ шудхалагай технологөөр заабари үлэжэ байна. М. Минеевий фото.

Үшөө амжалтатыйгаар хүдэлмэрихэбди

Эрхим шанартай продукци гаргаха талаар Москвагай Краснохолмско комбинатай мастерай орлогшо Александр Чутких гэгшын үнэтэ үүсхэл манай цехын коллективэй дунда халуунаар дэмжэгдэнхэй.

Миний хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада үйлэдбэрийнгоо темпые дээшлүүлхэтээ хамта продукциингаа шанарые эрид һайжаруулжа шадаа. Үргэн хэрэгтэй продукци бүтээгдэ дээрэ урдан арбаад процент голодоһон гаргагдадаг байһан аад, нёдондо жэлһээ тэрэ дутуумнай гүйсэд усадхагдаһан байна. Мүнөө, һарын түсэб 130 проценттэ доошо бэшээр дүүргэдэнэ.

1948 оной июль һарада заводой олон стахановцууд ажалай үлгэр жэжэ харууланһангаа түлөө РСФСР-эй нотагай промышленностин Министертэвэр «Нотагай промышленностин отличник» гэдэн значоогоор шагнагдаһан юм. Мүн тэрэ тоодо бишые оролсоһон байһаб.

Бригадынай гшүүдэй дунда комсомолецуд нүхэд Федорова, Филатова ба бусад тус тустая табанжэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө манай заводой коллектив дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түсэбые болзорһоон урид дүүргэбэ. Энэ хадаа заводой хүдэлмэришэн бидэн өөөдэдынгөө шадабари оролдолгые арадай ажахые һэргээн бодхоголдоо үнэн зүрхэньһэ хандуулаа гэдэн удхаалтай.

Бидэнэр, комсомольско-залуушуулай бригадын хид саашада ажалынгаа бүтээсые улам ехэдэжэ, үшөө амжалтатыйгаар хүдэлмэрихэбди.

М. Алсаева, комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир.

10 жэл 6 һарын нормо дүүргэбэ

Би 1933 ондо Воронеж гэрдо то ФЗО-гэй хүрүүлдэ дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Бурят-Монголдо хүдэлмэрихэе ерэхэн хүм. Тини 1941 он болотор Улан-Удын паровозо-вагонно заводто слесарээр хүдэлмэрилөөб.

1947 ондо Советскэ Арминн эргэһээ табигдажа ерээд, нотагай промышленностин Министерствын «Металлоширпотреб» заводой газогенераторна цехтэ газосварцигаар орожо, дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилээ нэм.

Республикын ажагыда шухала хэрэгтэй, модо хөрөөдэдэг рама, бак, бочко гэхэ мэтэһүүдые энэ цехтэ бүтээн гаргадаг юм. Тус хүдэлмэришэн дүй дуршэлые шудалхын тула ехэһэн оролдолго гаргаһанай ашаар, би горьтойхон амжалта туйлажа шадааб.

Үйлэдбэрийнгоо һарын түсэбые 200 процент дүүргэжэ гэжэ абайһан уялгана бодото ажал дээрэ холо үлүүлэн дүүргэбэ. Һарадаа 2 пилорамын орондо 5 пилорамыа бүтээн гаргажа, нормоёо 250 процент хүргэдэг болонхойб.

Эхэ орондоо элбэг ехээр машина зэбсэг үгэхын түлөө эрэхэ суухаы мэдэнгүй ажаллажа, байгша оной июниин 8-да 10 жэл 6 һарын нормо дүүргэдэ байһандаа тон ехээр баясанаб.

Энэ туйлаһан амжалтаараа ханаагаа амаржагүйб. Үнгэргэжэ май һарын түсэбые 279 процент дүүргэһэн байгаа һаа, саашадаа бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэрийнгоо һарын түсэбые 300 процент хүргэжэ зорилготой байнаб.

В. Жеребчиков, заводой стахановец.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь-стахановец нүхэр Сыроматников ажадаа байна. М. Минеевий фото.

Үртөө даагша*)

А. С. ПУШКИН

Үбгэн энэ хохидолоо тэсэж ша- данагүй, урда үдэрхэн мүнөөхи залуу мэхшээний хэбтэнэн унгарч дээр тэрэ дороо хэбтэжээ. Үртөө даагша мүнөө бүхы ушар байдалын ханажа үзэхэдөө худалдаа үбдэн байгаа гэж тааба. Үбгэн бархан эхээр халууршоо: тинхэдэн С** баашаан ба орондын саг зуура ондоо хүний томилдон байгаа. Мүнөөхи гусарта эрэгш аргашан тэрэниен аргалда. Тэрэ залуу хүн тон элүүр байгаа нэн, ямар нэгэ муу юумэ хэхээс ханаахын тинхэд тааж мэдээн аад, нагайханаан айма, абяагүй үнгэрөө нэм гэж аргашан үбгэнд хэлэб. Немечын нээрээшье хэлэ- хыны, али холо харадаг хүн болохо үгжэ бээ магтааныньше бу мэдэе, үгөөр энэгээрээ үбшэн барханда бишыхашье туна хээгүй нэн. Үртөө даагша элэгэн сасуул С** почмей- стерлээ хоёр нарын табилга абаад, өөрынгөө ханал тухай хэндэше хэлэнгүй, басаганайнгаа хойнохоо ябагаар ошоон байгаа. Ротмистер Минский хадаа Смоленсклээ Петер- бург орожо ябаан байгаа гэж улаагайны бэшэлгээс үбгэн мэдэб. Өөрынгөө дураар ябаан хэбтэй болобошье, Дуня бүхы харгыдаа уйлажа ябаа нэн гэж гусарые улаадаган хүн хөөрбэ. «Төөрижэ аришан хоние гэртээ асаржа ма- гадби» — гэж үртөө даагша боло- бо. Тинн энэ болоодооро Петербург ороод, урдан хамта албанда яба- нан, мүнөө албайна гараан үнтер -офицэртэй гэртэ, Измайловска полк- до тогтожо, бдэрэлгээс эхилэ нэн, Ротмистер Минский Петербур- га Демуты трактртай) байдаг юм гэжэ удангүй мэдэб, тэндэн ошо- хо гэжэ үртөө даагша шиндэб.

Үглөөгүүр эртэ Минскидэ эржэ, хуушангй солдат тантай уулзаха зүшөөл нурана гэжэ үндэр түрэлтэ ротмистерта дуулгахые гуйба. Кол- лодкодо хээтэй сахиби арилгажа байхан сэрэгэй зараса барин мүнөө унжажа байна, арбан нэгэн чансаа нааша хэниешье оруулхагүй гэб. Үртөө даагша гаража ошоод, тэрэ сагтан эржэж эрбэ. Минский ха- шат үмдэнхэй, улаан скуфье мал- гайтай өөрөө урдаань гаража эрбэд:

«Ахатан, юн шамда хэрэгтэй?» — гэжэ асууба. Үбгэнэй үрхэн тү- шэжэ, нодэн дээрэн унан гүйгөөд, шшэргэнэн дугаар: «Үндэр тү- рэлтэ!.. бурханай, үршөөл үзүү- рлтэ!..» — гэжэ үг маг гэб. Мин- ский шэгээ хубилган, үбгэн тээшэ караад, гарнаан хүтэлжэ, кабинет- гээ оруулаад, үүдээс хааж суур- галба. «Үндэр түрэлтэ та! — гэд үбгэн үргэлжэлэ: — ашаааа уна- нан юумэн хосордог; ядахын сагта Дуня барханиешин намда бусааг- ты. Тэрээгэрни яһала зугаа наада хээ хаямта, дэмьдэ бу хосороо- ты!» — «Хээн юумээ бусаадаггүй юм, — гэжэ залуу хүн тон эхээр мэд- дэн хэлэб, — шини урда гэмтэйб, хүдлсэл гуйха байнаб, зүгөөр баса- гыемни хаяха аабза гэжэ бу хана: вол жаргалтай байха, үнэн үгээс шамда үтэнэб. Шамда тэрэш юун хэрэгтэй? Дуня намда дуратай, урданайнга ажабайдалаа тойрго- шоо. Шиньса, Дунишье — болонон ушарые мартахагүйт». Удаань ямар нэгэ юумэ ханшынь сарбуугай заб- гарта хээд, үүдээс нээбэ, тинн үртөө даагша нэгэ мэдэхэдэе улицада га- ранхай байгаа нэн.

Үбгэн хүдэлэнгүй, удаан зогсо- ж байханайнгаа эсэстэ ханшынгаа сарбуугай забарта орболоттой саарһанай байхыс хараад, абажа үзэхэдэн үнгэдшээн хэдэн та- бин түхэргэй ассигнаци) байба. Уур сухалтай уна нелбонон үбгэнэй нодэн дээрэ дахин үзэгдэб! Тэрэ саарһануудаа бурштар бажуугаад, газарта хаяан бээрээ хэды дэ- бһэсэгээгээд, саашаа ябархарха... Тинн хэдэн алхам абаад, дороо зог- сожо, бодолог түрөөд... эржэж эр- бэ... тээд мүнөөхи ассигнацинуу- дынь үгы байба. Гайн хубсаһатай залуу хүн тэрэниен хараад, изво- зичто гүйжэ ошон сасуу тэргэдэн хуужа, «Яба!...» — гэжэ бадшаба. Үртөө даагша тэрэнэй хойнохоо ошобогүй! Өөрынгөө үртөөтэ гэртэ хариха болоо гэжэ үбгэн шиндэб- шье ошохохоо түрүүн хайрата Дуня басагайа нэгэшье дахин хаань ха-

раха хүсэл түрбэ. Энээнэй тула нүүгөөдэрн Минскидэ ерэхэдэн барин хэниешье оруулнагүй гэжэ сэрэгэй зараса шэрүүнээр хэл- лээд, үбсүүгээрэ турин, передни соохоо гаргаад, хамарынь хабша- хааа наагуур үүдээс таб яб хаа- жархиба. Үбгэн тэндэ зогсожо эгсгожо, удаань саашаа яаба.

Үртөө даагша церкөөтэ мүүгөөд, тэрэ үдэр, үдэшлэн, литейн * ули- цаар яаба. Тинхэдэн хангэн гоё тэргэ гэнтэ урдань зуралзан хараг- даад, тэрэн дээрэ нуулан Минские үбгэн танижархиба. Гурбан дабхар гэрэй урда, эгээл подьезд тушаа тэ- рэ тэргэ тогтожо, гусар хэрэлсы өөдэ пүйгөөд гарашаба. Үртөө дааг- шын толгойдо ээл жаргал бадархан ханал түржэ, гэдэргээ эрын ошоод: «Хэней морин бэ, аха? Минскийн бэшэ гү?» — гэжэ кучерһаань асууба — «Тинм, яахая ханааши?» — гэд кучер харюусаба. «Дунидамни за- писка абааша гэжэ баринишн на- майе захираа нэн, тээд Дунинь хаана байдагыень мартааб.» — «Эн- дэл даа, хоёрдохид дабхарта. За- пискатаа, аха, хожомдоош; мүнөө барин бээрээ эрбэ.» — «Хамаагүй, — гэжэ үртөө даагша замхашагүйг- гөөр зүрхээс хүдэлгэн арасаба, — найн даа, хэлэжэ үгээнтэй, би өөрынгөө хэрэг бүтээхэб.» Ингэжэ хэлээд; гэхшүүр өөдэ гараа нэн.

Үдэнүүд суургатай байба, хонхо дуугараад бэрхэтэй хэдэн секунда соо үбгэн хүлэбэ. Түлжюур ханхи- наад, үдэн нээгдэб. «Авдотья Си- меоновна эндэ байдаг гү?» гэжэ асуухадань: «Эндэ, юун хэрэгтэйб- ши?» — гэд залуу зараса эхэнэр хар- юусаба. Үртөө даагша харюушы хэлэнгүй зал уруунь орошооб. Тин- хэдэн, «Болохогүй, болохогүй!» — гэжэ зараса эхэнэр хойношон оог- лобо, — Авдотья Симеоновнада айл- шаад байна. Гэбшье, үртөө даагша үгынь дуудангүй, саашаа яаба. Ту- рүүшын хоёр талалга соо харанхы, гурбадахы соонь галтай. Нээлтэтэй мүдэндэ ошоод, эгсгожо хараба. Минский бодолгодо хаганги яна- ттай, айхабтаргаар гоёохон талалга соо нууна. Дуня гоё найхан хубса- ха үмдэнхэй, хазаар морьор ябадаг англиска эмээл дээрэ нуулан хүн шэнги кресльнь барюул хэрэ нуу- на. Минскийн буржгар хара үгынь сахигар сагаан хургануудтаа оронь, энхэрэг уринаар урдаань хара- на. Үртөө даагша бархан даа! Ба- саганинь хээээшье нимэ гоё най- хаанаар өөртэн харагдаагүй юм лэ, эээлүүдгүй найхашаан байба. «Хэн бэ тэндэ?» — гэжэ Дуня толгойгоо үргэнгүй асууба. Эсэгэн абяагүй шэгтэлэ байба. Харюу дуулдахагүй- дэн, Дуня толгойгоо үндлгэжэ харан гэхэдэе шашхаад, кобёр дээрэ унашаба. Айшанан Минский тэрэниен бодхохо гэжэ даб гэхэтэй- гээс адил үдэнэй хажууда зогсожо байхан үбгэниен гэнтэ харахадаа Дунини орхөд, уур сухалдаа хал- ганан, үбгэндэ үйжэ эрбэ. «Шам- да юун хэрэгтэйб? — гэжэ шүүдэ зуун хэлэб, — дээрмэшэн шэнги минни хойнохоо ходо юундэ марья- наш? Али наймае хутагалхаша ханаа гүш? Арила эндэлээ!» — гээн бээрэ хүүсэтэй гараараа үбгэнэй заха- ха адхаад, гэхшүүр уруу газаша- шань түлхижэрхибэ.

Үбгэн байрадаа хржэ эрбэ. Та- нилын гомодол оруула гэжэ үбгэндэ зааба, гэбшье үртэ даагша бодо- жо зөөд, тархяа залгиг, эрхихомни гэжэ шиндэб. Тинн үглөөдэрн Петербургаа гаража, өөрынгөө үр- төөд ошоод, дахин тушаалдаа ороо нэн. Мүнөө гурбадахы жэлээ гансаараа байнаб, — гэд үбгэн хөө- рөөгөө дүүргэхээс ханаба, — Дунини үгы, хурагыньше оройдоо дуул- дадаггүй. Амиды юм гү, үхөө юм гү, бурхан мэдэхэ. Юуншы ушар- даг юм. Харгыда ябаан ажалгүй хүн тэрэниен түрүүшынхээ, тэрэниен түрүүшынхээ толгойнь эрьюулэ бэш, харин тэндэ байлгад гээд, хаяхал байха. Залуухан тэнэг эх- нэрүүд Петербургда олон, мүнөө дэр торгэн, сугсага хубсаһатай яба- ха, харин үглөөдэр харан гэхээс, кабагай хангирхайнуудаар хамта улца хамжаа яаха. Дунишье тэндэ хосоржо болоо ёһотой гэжэ зарим- даа бодохоодо, үхөөшье хаань дээрэ нэн гэжэ эжэлүүдгүй нүгэл хэ- хэш...

Минни танил, үртөө даагша үбгэн нимэ расказ хөөрөө нэн, энээнэ хөөрөхэ зуураа, Дмитриевэй) хонир- хэлто баллада соохи нэтэрүү Тер- невич шэнги, хэдэн удаа нодөн- нөө уна дулалуулан, тэрэнэ хор-

мойгооро аятайгаар аршан аршан байгаа нэн. Пуншаа боложо, заримдаа уяраа ааб даа, тэрэ хөөр- хэ зуураа аяар табан стакан татаа ха юм, тибэ яабашье энэ хөөрөө- нини минни зүрхэ сэдхэл ехэ хү- дэлгэн юм. Тэрэ гараһанһа хой- шо үртөө даагша үбгэниен удаан саг соо мартаагүйб, хайрата Дуня тухай удаан боложо яабаб.

Гая үшөө*** газараар ябажа үнгэр- хэдөө, өөрынгөө танил тухайда үр- гагшалаж, тэрэ дааж байгаа үр- төөн мүнөө үгы болонхой гэжэ мэдэб. «Үртөө дааж байхан үбгэн амиды ха гү?» — гээн минни асуу- дайда хэншы хангалтатай харюу үгэбгүй. Тинхэдэн тэрэ танил га- зараараа ябажа эрэхэ юм байна гэ- жэ шиндээд, сүлөө моридыс хүлгэ- жэ абаад, Н уурын уруу харайла- баб.

Энэ хадаа намарай сагта боло- он ушар. Борохон үлэнүүд тэнгэ- рие бүрхөөнхэй, модоний улаан ба шара набшанануудые туун, хадаг- даган поли тээлэ хүйтэн халхин үлэжэ байба. Наранай орохо ба- га нуурын эрээд, почтын гэрэй ха- кууда тогтооб. (Тинхэдэ хайрата Дунини наймае таалааша) сэнниг соохоо буддун хамган гараад, хуш- шан үртөө даагша үхөөрөөр жэл бо- лоо, тэрэнэй гэртэн пившанангаш оронхой, би тэрэнэй хамган гээшэ гэжэ минни асуудалнуудта харюу- саба. Дэмьдэ эрөөмни, хэрэггүйдэ долоон түхэригөө гаргалһамни намда харамтай болобо. — «Юундэ тэрэ үхөөб?» гэжэ пившанангышн хамганһа асуубаб. — «Архиһаа гэм- тээ, батшжа» — гэжэ харюусаба. — «Тээд хаана тэрэниен хүдөөлүү- лэб?» — «Харгын саана, наба бара- нан хамганайн хажууда. — «На- майе могиладань абаашажа боло- хогүй гү?» — «Юундэ болхогүй нэм. Эй, Ванька! Минсгэйтэй носоодо- хошни хүрөө. Бариние кладбища- да абаашаад, үртөө даагшын мо- гилыс заажа үгэ.»

Тингэжэ ооглоходо, хангирхай хубсаһатай, үрөөн нодэтэй, шара хубүүн намда гүйжэ эрээд, тэрэ до- роо наймае дахуулан абаашаба.

— Тэрэ наба бараһан үбгэниен таниха нэн гүш? — гэжэ харгыдаа хубүүнэй асуубаб.

— Танингүй яаха! Жэмбүүр яажа хэхыс намда заажа үгэһэн юм. Кабаһаа гараад ябахадань, бидэнэр хойношоно дахажа: — «Үб- гэн, үбгэн! Намар дгыш!» гэдэг нэм- ди — тинхэдэмнай бидэниен на- мараар хүндэлдэг нэн. Бидэнтэй ходо зугаалдаг нэн.

— Харгыда ябаан хүнүүд тэрэ- ниен дурдадаг гү?

— Мүнөө энэгүүр хүн үсөөн яба- да, засадатей эрээ хадаа эрээд, тээд үхэнэн хүнүүдэ дурдаха заб- дагүй ябадаг. Энэ зун нэгэ барын яаба нэн, үртөө даагша үбгэн тухай асуугаад, могиладань ошоо нэн.

— Ямар барын? — гэжэ хонир- хон асуубаб.

— Найхан барын, — гэжэ ху- бүүн харюусаба, — зургаан мори хүлгэн тэргээр яаба нэн, гурбан бишыхан үхибүүтэй, тэрэниен ху- хөөрөө тэжээдэг эхэнэртэй, хара хаб нохойтой; үртөө даагша үбгэн үхөө нэн гэжэ хэлэхэдэ, барын уйлажа: «Номхон хуужа байгаа- райты, кладбищада эшоод эрэхэм» гэжэ үхибүүдтэ хэлэ нэн. Минни абаашажа үгэһүүб гэхэдэм- ни, «Би өөрөө харгы мэдэхэб» гэжэ барын хэлэ нэн. Тингээд намда таба сагаан үгөө нэн — тинмэ найн барын!..

Бидэнэр кладбищада хүржэ эр- бэдби, ямаршыс хорьогүй, нэгшье модо таригдаагүй, модон хэрээһ- нүүдэ зоохон, хоохон газар байба. Иймэ уйдхартай кладбища наһан соогоршыс хараагүйб.

Эд бурхантай хара хэрээһэ зоо- нон обогор элэн дээрэ хубүүн пүй- жэ гараад:

— Үртөө даагшын могила энэ, — гэбэ.

— Барын эндэ эрээ нэн гү? — гэжэ хурааб.

— Эрээ, — гэбэ Ванька: — би холохоо хаража байгаа нэм. Барын эндэ хэбтээд, удаан болоо нэн. Тингээд нуурын ошо, поныс аса- раад, тэрэндэ мүнгэ үгөөд, яаба нэн, намдашье табасаган үгөө ха юм — найн барын!

Мүн бишье хубүүндэ табасаган үгэбэб, эндэ эрбэн тухайдашыс, гаргалһан долоон түхэриг тухай- дашыс гэмшэхээ болёо нэм.

Б. Санжн оршуулба.

Редакцида ерэнэн бэшэгүүд

Худал хуурмагаар аашална...

Зайрайн аймагай Шулуу- тайн леспромхозой ОРС-ын «Эхи Горхон» гэжэ участог- тахи магазиний продавец Иван Лоскутников гэшэ худалдан абагшадые мэхэлдэг муухай заншалтай.

Эд бараа наймаалхадаа тог- тоогдомол прейскурант барим- талдаагүй. Өөрынгөө нүхэдтэ хэдшье шэңэн эд бараа ба продукт үгэдэг. Тинмээшэ, зарим худалдхыгшэдтэ юуншыс хүртэдэггүй. Мүнөө Лоскут- ников 3 мянга гаран түхэриг үрйтэй юм. Тээд шалгалтын болоходо нүхэдшье мүнгэ абаад байдаг дээршэнь үри шэрэнэ элирүүлгэдэггүй.

Гадна, саг үргэлжэ архи уудаг, магазинһа саг соонь нээдэггүй, хүнүүдтэ продукт дутуу шэгнэн үгэдэг ба бутар- хай мүнгэ бусаадаггүй юм.

Ушар нимээшэ, тус леспром- хозой дирекции энэ участогтахи худалдаа наймаа найжаруул- хын түлөө эрид хэмжээ абаха ёһотой.

Ф. Перов.

Арюун сэлбэрыс сахинагүй

Баунтын аймагтахи Цици- кан прискийн центрьдэ 6 ки- лометрын газарта байхан Со- ловьевск гэжэ участок дээрэ пекарни үгы юм. Тинмээшэ прискийн центр. нээ энэ участогта хилээмэ мори тэргээр зөөдэг. Тээд ки- лээмэ шэрээдг тэргэн тусхай хайрсагаар хангагдаагүй, ха- рин яаралаар хэгдэнэн зада- гай коробтой юм. Тэрэн дээр- шөө хилээмэнинь харгыдаа шорой тоонодо дарагдана. Хилээмэ шэрээдг хүншын са- нитарна ёһо гурим сахилдагүй, ажал хүдэлмэридэ барилдаг муухай бээлэйгээрэ хилээ- мээ ашадаг ба буулгадаг зантай.

Цициканска золотопродсна- бай худалдаа наймаанай та- наа энэ талаар ариг сэлбэрыс сахижа хэмжээ абаангүй.

М. Иванов.

Анхаралаа табинагүй

Олод алфавит дээрэ зохөг- донон бурят-монгол үзэг бэшг шудалалга Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомондо тон муугаар абууллагадана. Жшээлхэдэ, республиканска малажалай опытно станциин дэргэдэхи 40 гаран хүн хуралсалда хабаадуулагдаагүй.

Ажалшадай депутатай Юрөөгэй сомоной Совет энэ шухала хэрэгыс хэээ хангал- татайгаар абуулдаг болохо юм гэжэ асуугдана.

Н. Очирова.

МҮНӨӨДЭР
НИНОТЕАТРНУУДА
«Прогресс» — «Ромео ба Джульетта»
«Эрдэм» — «Андалузска һинивүүд»

Бурят-Монголой зоветснаб *
Д. Е. витамин, һүнэй тодологыс тодорхойлаха лаборатори, малай хээлшин хэды шэнэн бодыныс мэдэх календарьнууд, малда тэмдэг хэлхэ үзэсэнүүд, мал заһалжа х. бишаууд ба бусад зүйлэй зоотехническо-ветеринарна хэрэгсэл- нүүдэ хуудалдаа байна. Эдэниен колхозуудай ба мал үдхэдэг ажи- хынуудай захилаар үзэхэ.
Город Улан-Удэ, трактовая 22-б
«Зоветснаб» гэхэн адресаар хан- сахаба болохо.

«Глававтотранскадр үг» гэжэ бургуули
шофруудай курсад һурагша- дай абаһын Гурбидахи классай- дай зангит энэ оной июниин 27-до эхлэхэ. Мун эндэ авто-хэрэг за- ха багши, яагдаха һурагша ин- структор хэрэгтэй.
Иимэ адресаар хандахада боло- хо: г. Улан-Удэ, 3-я транспортная 122, автошкола.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советэй Парижска сессии дээрэ

Берлинскэ асуудал зүбшэн хэлсэлгэ

Июниин 7-ой заседаниин эхиндэ СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Ми- нистр А. Я. Вышинский үгэ абажа, нэгэн талаһаа советскэ делегациин, нүгөө талаһаа США-гэй делегациин оруулан дуралдалнууд тушаа шэнжэлэл хэбэ.

Тинхэдэе, А. Я. Вышинский нигэ- жэ хэлэе:

— Бидэнэй үмэнэ үнэндөө хоёр асуудал харад байна. Советскэ делегаци хоёр неделин урда тээ эдэниен найруулан табиһан бай- гаа. Нийтэберлинскэ магистратдыс ба Берлинэй союз-хоорондын ко- ммендатура нэргэн байгуулха тухай хэлгэдэнэ.

Берлинскэ магистрат 1946 ондо һунгалта тухай дүрбэн гүрэнэй ба- талһан дүримэй ёһоор хунгагдаад, 1948 оной намар хүрэтэр хүдэлмэ- рилжэ байхан юм. Энэ хадаа Ехэ Берлинэй саг зуурын конституци гэдэгыс ажал-абуултынгаа үндэһэн болгодог байба. Нийтэберлинскэ магистратдай хүдэлжэе болитон яба- дайнь Берлинэй ажабайдалда муу- гаар нүлөөлөн байха юм.

Гэбшье, хунгалтын гурим тушаа эндэ июниин 6-да США-гэй оруул- хан дуралдалнууд соонь хинналта тухай асуудалай (1946 оной хунгал- тын үзэд бээлүүлгэдэһэн хинналта тэрэ хэбээрэе байха гү гэхэн асуу- далай) хажуугаар алгад гараһан байна.

Хунгалтын хэгдэхэ үсэр магистрат гэжэ байхагүй хадань, Берлиндэ хунгалта абуулхын тулада немец үлдээс бүридхэн комисси байгуу- лагдаха ёһотой болохо бай- на. Тинмэ комисси нэгэн та- лаһаа советскэ секторэй, нүгөө талаһаа баруун секторүүдэй тэгш үлөөлэлгын үндэһэ һуури дээрэ тогтоогдохо зэргэтэй гэжэ СССР-эй делегаци тоолоно.

Хунгуулингаа эрхэ ханагда- нан нуурнуудай тоос үсөөртүлжэ зорилгоор, 1946 оной хунгалта тухай дүримэй тусхайта статьянуудынь хубилгаха шухала гэжэ СССР-эй делегаци тоолоно

Ехэ Берлинэй бүридхэлдэ абта- хан политическэ партинууд, тэрэ- шэлэн союз-хоорондын коммендату- раар зүбшөөгдэһэн олонитын бүхы организацинууд хунгалтада канди- дадуудаа дэбжүүлжэ аргатай бай- хынь бодомжолон, 1946 оной хун- галтанууд тухай дүримэй 8-дахы статья хубилгагдаха ёһотой гэжэ Советскэ Союзай делегаци эрилтэ хэнэ, — гэбэ.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжын комитетэй бюроһоо гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советтэ эльгээнэн бэшг

Эб найрамдалай тала баригша- дай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжын комитетэй бюро имиз бэшгэтэйгээр гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советтэ хандаба.

Эб найрамдалай тала баригша- дай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжын комитетэй бюро хадаа мүнөөн боложо байгаа энэ конферен- цие дүрбэн гүрэнүүдэй хэорондо хэлсээгээ нэргээхэн гэжэ, 600 миллион үлүүтэй эршүүл ба эх- нэрүүдэй үмэншөө амаршална.

Бүхы орунуудай аралуд болбол амгалан тайбан байдалда аюул

Нийтэберлинскэ магистратдэ уялганууд тухай асуудал дэ- тогтон, Вышинский болбол Бер- нэй городской ажабайдалда хайн- тай бүхы асуудалнуудыс городскэ депутатуудай суглаанай ба нийтэ- берлинскэ магистратдай мэдэжэ үлөөхэ ёһотойди гэжэ дуралдала.

Берлинскэ асуудал тушаа гада- дын хэрэгүүдэй министрүүдэй Со- вездэй тогтоолой тусхайта пунктыс «Шэнээр һунгагдаһан, Берлинэй ро- дской суглаан хадаа Берлинэ 1946 оной конституциин 35-да статья үндэһэ болгон, Ехэ Берлинэ шэнэ конституциин проект бэлдэ хээр этигэмжэлгэдэхэ» гэжэ реди- тировагыс советскэ делегаци дур- дахана.

СССР-эй делегаци хадаа союз- хоорондын коммендатурыс нэргээд тинхэтээ хамта Берлинэй ма- гална ажабайдал хангаха ба дэ- лэмэриен залан абуулха зорь- го бээлүүлхын тулада союз-хоор- дын коммендатурын уялгануудыс хизаралан, олонхи асуу- далайе городской суглаан ба магистратдай мэдэлдэ үгэхэ, ко- ммендатурын бүхы шиндхэбэрлэ- нэгэн ханалаар абтаха ёһотой гэдэ дуралдана. — гэбэ.

А. Я. Вышинский болбол Берли- нскэ эзэмдэлтын гаргашанууды дүрбэн талаһаа хэлсээс бага ба- гохо тухай шухалашалаад, үтээс дүүргэе.

Удаалуулан Ачесон, Шуман, Бе- вин гэгшэд үтэ хэлэһэн байна.

— США-гэй делегаци хадаа 1946 оной хунгуулин хуулида «Зарим гэдэс багахан хубилалтануудыс оруулхыс шухалада тоолоно, — гэжэ Ачесон мэдүүлбэ. Тээд, тэд «Багахан хубилалтанууд» гэлтэй үнэндөө 1946 оной хунгуулин хуулин хэдэ хэдэн шухала ёһо- нуудыс эбдэхэ ябадалда хүржэ байна.

— «Энэнэй урда тээ хэлгэдэһэе ушарһань, советскэ дуралдалнууд тушаа шэнжэлэл хэхэгүй байнаб, гэжэ Шуман мэдүүлэе. Шуман ха- даа Ачесонай хэлээшыс харада абаан байжа болоо ха.

— «Уг үндэһэн принципүүдэй зайсуулжа болошогүй арсалданууд бин байна» гээн мэдүүлгээр Берн үгээс эхилэе. Саашада советскэ дуралдалнуудыс буруушаан, Ачесо- най дурданан баримтануудыс да-

ушаруулжа бүхы юумыс, мүн амт- лан байдал сахилгада туһалжа бо- лохо бүхы юумыс адалган хараһан байнал.

Германска асуудалаар мун Тааанад хэжэ байгаа хэлсээһин болбол һүүлэй дайнай үедэ үзгээд нэн һүрөөтэ ехэ гэмтэл ба гасам- нууд тушаа арадуудта һануулаа гэжэ Танда мэдүүлхыс өөрынь уялгада тоолонобди.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

Союзполит

бодбол 1949 оной хоёр- дохи хахадта республиканс- ка газетанууд: «Бурят-Монго- льяска Правда», Бурят-Монго- льян Унэн», Агитаторай блокнот», город- ской ба аймагай газетануудтэ

ЗАХИЛГА ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛНЭ

Захилгын түлбэринүүд:

	6 нара соо	3 нара соо	1 нара соо
Бурят-Монгольская Правда*	20 тух.	15 тух.	5 тух.
Бурят-Монголой Унэн*	30 тух.	15 тух.	5 тух.
Агитаторай блок-нот*	9 тух.	4 тух.	1 тух.
Городской газетэ	10 тух. 50 м.	5 тух. 25 м.	1 тух. 75 м.
Аймагай газетэ	5 тух. 90 м.	1 тух. 95 м.	65 м.

Захилгыс «Союзполитин» таһаууд, почто, мун фабрика ба заводуудай, хуралсаһай газаруудай ба элхи зургануудай, сохко- зуудай ба колхозуудай ништын түлөөлгөшэд абаа.

Захилгаяа яруулагты!